

הצבים הרכים חוזרים לנחלי החוף:

9 קיני ביצים של צבים רכים אותרו בסקר שנערך בנחל

ירקון

הסקר נערך בירקון כחלק מפרויקט השבה ושיקום אוכלוסיית הצבים הרכים בנחל הירקון והמבוצע בשיתוף רשות הטבע והגנים ורשות נחל הירקון, במסגרת פעולות לשיקום הנחל

**קינן הצבים מעיד כי בנחל מתקיימת אוכלוסייה בוגרת ויציבה.
ההפתעה: כל הקינים נמצאו בחלקו התיכון של הנחל (המזוהם)**

צבים רכים קיננו בעבר בכל נחלי החוף בישראל, אלא שמאז הקמת המדינה נפגעו נחלי ארצנו כתוצאה משאיבת מים, זיהום ובנייה, ועם הנחלים נפגעו גם מינים רבים של חי וצומח שהנחלים קיימו. מתוך חשש להיכחדות מינים כתוצאה מהפגיעה בנחלים החליט לפני כ-40 שנה פרופ' היינריך מנדלסון ז"ל להוציא מספר פרטים של צבים רכים ולהעתיקם לשמורת טבע החולה. כבר מספר שנים ידוע כי תחזיתו של מנדלסון לא התממשה במלואה, ובמספר נחלי חוף שרדה אוכלוסיית צבים רכים לאורך השנים - הבולטת שבהם מונה כבר מאות פרטים, והיא נמצאת בנחל אלכסנדר. אלא שבסקר שנערך במהלך חודש יוני על ידי **רשות הטבע והגנים ורשות נחל הירקון** התגלה: גם בנחל הירקון התקיימה לאורך השנים אוכלוסיית צבים רכים. תשעה קיני ביצים אותרו במהלך הסקר, כולם בחלקו של התיכון של הנחל בו זורמים מי קולחים. "בשנים האחרונות שחררנו לנחל הירקון צבונים רכים והסקר נועד לבדוק מה מצב האוכלוסייה הבוגרת בנחל, בטרם נשחרר לשם גם צבים בוגרים. הופתענו לגלות שבנחל קיימת אוכלוסייה טבעית ויציבה של צבים רכים, שמקיימת רבייה- ואפילו במספרים נאים" אומר **ד"ר יריב מליחי, אקולוג מחוז מרכז של רשות הטבע והגנים**. הסקר בוצע על ידי יורם מלכה פקח שמורת החולה ברשות הטבע והגנים ויונתן רז, אקולוג רשות נחל הירקון.

בנוסף לצבונים שכבר שוחררו בעבר לנחל ולאוכלוסייה המתקיימת בנחל, הועתק השנה לנחל הירקון קן ביצים של צבים רכים משמורת החולה. **ד"ר יריב מליחי**: "המחשבה בהעברת צבים רכים לחולה הייתה ליצור אוכלוסייה מוגנת של המין מפני זיהום הנחלים, אולם הצבים הרכים לא שייכים לחולה ולמערכת נהר הירדן אליה הועתקה. בשנים האחרונות אנחנו מקיימים סקרים רבים בנחלי החוף, במסגרת פעולות השיקום ובשיתוף פעולה עם רשויות נחלים, רשויות ניקוז ומועצות אזוריות. במסגרת מאמצי שיקום הנחלים- ואוכלוסיית הצבים הרכים עימם- התחלנו לשחרר צבים רכים וצבונים, שמקורם בשמורת החולה, לנחל שורק ולנחל חדרה. בירקון נמנענו משחרור בוגרים מאחר ולא ידענו מה מצב האוכלוסייה הבוגרת הטבעית בנחל, לכן ביצענו עם רשות נחל הירקון סקר בירקון. התוצאות בהחלט מפתיעות ומעודדות- הגם שידענו על קיומם של צבים רכים בנחל לא חשבנו שנגלה אוכלוסייה טבעית יציבה כל כך. הקינים, כולם, אותרו דווקא בחלקו של הנחל שעדיין זורמים בו מי קולחים, אבל אני בטוח שגם הם ייהנו מפעולות שיקום הנחל, שסקר הצבים הרכים היווה רק חלק מהן".

יונתן רז, אקולוג רשות נחל ירקון: "בסקר הראשון שנערך בירקון בשנת 2007 נמצאו כ-5 קינים טרופים שנטרפו כנראה על ידי נמיות. השנה להפתעתנו הטובה, הקינים עדיין לא נטרפו וככל שעובר פרק זמן האינקובציה בקן, גדלים הסיכויים כי בחדש אוגוסט הקרוב, יגילו אל מי נחל הירקון כ-300 צבונים רכים אשר מהם רק מספר קטן ביותר (ככה זה בטבע) יזכה להגיע לבגרות".

למידע ופרטים נוספים: עומרי גל, ע. דוברת, 057-2212270, omrigal@npa.org.il